

Osnovna škola Slavka Kolara Hercegovac
Braće Petr 2
Hercegovac
KLASA: 011-03/23-02/02
URBROJ: 2130-9-1-23-01
Hercegovac, 27.2.2023.

Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije

Osnovne škole Slavka Kolara Hercegovac

Na temelju članka 58., stavak 1., podstavak 4.2. Osnovne škole Slavka Kolara Hercegovac Školski odbor na sjednici održanoj 27. veljače 2023. godine donosi:

Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije

Članak 1.

S obzirom na sve veću sustavnu uporabu IKT-a u školama, potrebno je voditi računa o prijetnjama informacijskom sadržaju i IKT infrastrukturi koje mogu rezultirati različitim oblicima štete informacijskom sustavu škole (npr. gubitak informacija, nemogućnost pristupa resursima i informacijskom sadržaju, uništenje opreme i sl.). Zbog toga je potrebno veliku pozornost posvetiti sigurnom i odgovornom korištenju IKT-a, što je moguće postići definiranjem sigurnosne politike Škole.

Pravilnik vrijedi za sve korisnike IKT infrastrukture Škole. U školi je u siječnju 2017. godine postavljena infrastruktura CARNET-ove mreže. Učenici, nastavnici i svi školski djelatnici se moraju pridržavati uputa koje im može dati administrator sustava i tehničar e-Škole.

Odredbe ovog Pravilnika glede rodne pripadnosti neutralne su i odnose se na osobe oba spola.

U Osnovnoj školi Slavka Kolara Hercegovac tehničara e-Škole imenuje Bjelovarsko-bilogorska županija, a administratora sustava ravnatelj Škole.

Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije je dio sigurnosne politike Škole.

Pravilnik je donesen sa svrhom:

- unaprjeđenja sigurnosti školske informatičke opreme i mreže
- da jasno i nedvosmisleno odredi načine prihvatljivog i dopuštenog korištenja IKT resursa škole
- zaštite informacijskog sadržaja i opreme
- zaštite korisnika od različitih vrsta internetskog zlostavljanja
- poticanja aktivnog sudjelovanja djece u radu s IKT-om promovirajući sigurno, odgovorno i učinkovito korištenje digitalnih tehnologija u mrežnoj zajednici i pravilne raspodjele zadatke i odgovornosti nadležnih osoba

- propisivanja kazni u slučaju kršenja odredbi ovog Pravilnika.

Članak 2.

Materijalni i nematerijalni resursi su:

- korisnici IKT infrastrukture su učenici, nastavnici, ostali djelatnici i povremeni korisnici (gosti)

- kompletna računalna mreža izgrađena u sklopu pilot projekta e-Škole i računalna oprema, stara računalna mreža i računalna oprema smatraju se IKT infrastrukturom.

U školi postoje interne, javne i povjerljive informacije.

Aplikacije i online aplikacije koje škola koristi: e-Dnevnik, e-Matica, HUSO admin, Centralni obračun plaća (Riznica) s evidencijom kadrova, Meraki (središnji sustav za upravljanje računalnom mrežom), Office skup programa, Microsoft Windows (sve inačice), program za vođenje i posudbu knjižnične građe Metel, program za vođenje arhivske građe Arhinet i elektronički Urudžbeni zapisnik.

Školska oprema se mora čuvati i pažljivo koristiti.

Tuđi i osobni podaci Škole mogu se koristiti isključivo samo uz prethodno odobrenje ravnatelja Škole u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka i Zakonom o pravu na pristup informacijama.

Većina mjera zaštite su implementirana kod davatelja internetskih usluga (ISP-a - CARNET).

Njihovi serveri blokiraju sadržaje i stranice sumnjivog karaktera. U našem mrežnom sustavu je blokiran pristup P2P (peer to peer) mrežnom servisu za razmjenu podataka te mrežnim stranicama koji podržavaju P2P razmjenu podataka.

Zaposlenici naše škole svi posjeduju AAI@EduHr korisnički račun pa su tako dužni koristiti e-mail koji su dobili iz AAI@EduHr sustava u službenoj komunikaciji s nadležnim tijelima i drugim institucijama iz sustava znanosti i obrazovanja.

Učiteljima i drugim djelatnicima je strogo zabranjeno davati učenicima i drugim korisnicima vlastite zaporke i druge digitalne identitete.

Svako nepridržavanje pravila od strane zaposlenika i svako ponašanje koje nije u skladu s Pravilnikom prijavljuje se ravnatelju Škole.

Ozbiljniji incidenti prijavljuju se CARNET-ovom CERT-u preko obrasca na mrežnoj stranici www.cert.hr

Članak 3.

Računalna mreža je skupina od 2 ili više međusobno povezanih računala. Računala u školi su povezana bežično i žičano. Računalna mreža se sastoji od novog dijela koji je izgrađen u sklopu projekta e-Škole te starog dijela mreže.

U II. fazi projekta matična škola dobila je nove uređaje za bežični internet, a u Projekt je uključena i Područna škola Ladislav. Područna škola Palešnik će biti naknadno uvrštena obzirom da je rad iste privremeno premješten u općinski višenamjenski prostor jer je školska zgrada stradala u potresu.

Osnivač (Bjelovarsko-bilogorska županija) imenovala je e-tehničara koji je zadužen i plaćen za održavanje navedene mrežne infrastrukture.

Računala se bežično spajaju na bežične pristupne točke. Pristupne točke su smještene u svakoj učionici, na hodnicima, višenamjenskoj dvorani, zbornici i dr.

Postavljene su tri bežične mreže: eduroam, eSkole, guest.

Na eduroam mrežu se spajaju učitelji i učenici sa svojim privatnim ili školskim uređajima gdje se autentificiraju svojim korisničkim podacima iz AAI@EduHr sustava. Na taj način se može identificirati i pratiti njihov promet u računalnoj mreži.

Većina računala u školi posjeduje operativni sustav Windows 10 i Windows 11 s instaliranim Office alatima. Kod svih računala je postavljeno automatsko ažuriranje operativnog sustava i popratnih office alata.

Operativni sustavi Windows 10 i Windows 11 imaju u sebi obrambeni sustav kao i aktiviran vatrozid te prema tome nema potrebe za dodatnim antivirusnim programima.

Trenutno u školi nema potrebe samostalnog nadziranja licenciranih programa jer svi programi koji se koriste (Windows paketi, Office paketi) su licencirani od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja i tvrtke Microsoft. Ministarstvo znanosti i obrazovanja je izradilo web portal Centar za preuzimanje Microsoft proizvoda. Pristup portalu imaju svi odgovorni za održavanje i instalaciju računalnih programa u školama (administratori sustava, e-tehničari). U sustav se prijavljuje AAI@edu korisničkim računom gdje se mogu preuzeti svi navedeni operativni sustavi i office alati s pripadajućim ključevima za aktivaciju.

Svako nepridržavanje ovih pravila ima negativan utjecaj na Školu i može rezultirati odgovarajućim mjerama izrečenim djelatnicima Škole ili pedagoškim mjerama izrečenim učenicima sukladno Pravilniku o kriterijima za izricanje pedagoških mjera.

Članak 4.

Računalnoj mreži mogu pristupiti učenici, učitelji, ostali djelatnici Škole te vanjski partneri i posjetitelji ukoliko se za to ukaže potreba.

Pristup bežičnoj računalnoj mreži je zaštićen na nekoliko načina. Pristup ovisi o tome tko se želi spojiti na mrežu i s kojim razlogom.

AAI@edu računom je omogućen pristup na *eduroam* mrežu uz ograničenje brzine pristupa. Ostalim partnerima i posjetiteljima se može na zahtjev omogućiti pristup bežičnoj mreži. Bežična mreža *guest* je otvorenog tipa, a za autentifikaciju se koristi tzv. captive portal. Kako bi im se omogućio pristup, e-tehničar u Meraki dashboardu mora kreirati korisničko ime za svakog korisnika kojem škola odobri pristup mreži.

Učenici smiju koristiti računala samo uz dopuštenje učitelja. Na nastavi Informatike učenici (ako su prethodno dobili odobrenje od učitelja za uključivanje računala) smiju pod odmorom koristiti računalo za svoje potrebe. U STEM učionicama učenici također smiju koristiti računalnu opremu samo uz odobrenje učitelja. Pristup aplikacijama i internetskim sadržajima određuje isključivo učitelj.

Svi učitelji koji koriste informatičku učionicu moraju se držati navedenog:

- učionica mora ostati na kraju onako kako je i zatečena;
- računala se obavezno moraju isključiti nakon uporabe;
- u slučaju da jedno od računala ne radi – kontaktirati učitelja Informatike;

- radna mjesta moraju ostati čista - namještena tipkovnica, miš, monitor, stolica na svojem mjestu.

Učitelj Informatike je odgovoran za informatičku učionicu.

Učenici su upoznati s informacijama o sustavu, odnosno da je sustav postavljen tako da filtrira nepoćudan sadržaj (to im se posebno naglašava) te se o istome educiraju i upućuju na nastavi Informatike. Učenici su stalno pod nadzorom te im je u potpunosti onemogućeno zaobilaženje sigurnosnih postavki računalne opreme.

U školi postoji nadzor mrežnog prometa kroz Meraki Cloud System kojim upravlja e-tehničar Škole.

Članak 5.

U školama je potreba neprekidna edukacija učenika, učitelja i cijelog školskog kolektiva kako bi se mogao održati korak u korištenju IKT-a, kao i s nadolazećim prijetnjama u računalnoj sigurnosti.

Na svim računalima i programima koji zahtijevaju prijavu, mora se posebno voditi računa da se kod prijave ne otkriju podatci za prijavu. Isto tako učitelji, kada odlaze iz učionice, a ostavljaju računalo uključeno, obavezno se moraju odjaviti iz svih sustava u koje su se prijavili.

Svi učenici dobivaju elektronički identitet ispisan u analognom obliku upisom u 1. razred te ima se daje na čuvanje i korištenje. U slučaju da izgube svoj korisnički račun, učenik ili roditelj dolazi u tajništvo Škole gdje administrator škole ispisuje korisnički račun s novom ili, na zahtjev, starom lozinkom. U slučaju da učenik seli iz naše Škole u neku drugu Školu, njegov elektronički identitet se privremeno briše na način da se dodaje *datum do* u HUSO sustavu. U slučaju da učenik iz neke Škole dolazi u našu Školu, njegov elektronički identitet se prenosi u našu Školu.

Isto vrijedi i za nastavnike i ostalo osoblje.

Učenicima prestaju prava nad elektroničkim identitetom završetkom obrazovanja.

Učiteljima i ostalom osoblju prestaju prava kada završe sa svojim radnim vijekom tj. odlaskom u mirovinu ili prestankom rada u školskom sustavu. Izuzetno na zahtjev može se zatražiti produljenje od strane CARNET-a.

Članak 6.

Svaki pojedinac je odgovoran za svoje ponašanje u virtualnom svijetu te se prema drugim korisnicima mora ponašati pristojno, ne vrijeđati ih niti objavljivati neprimjerene sadržaje.

U Školi se redovito provodi projekt Sigurniji internet za djecu i mlade putem kojeg se dodatno obrazuje o sigurnijem internetu, pravima i odgovornostima na internetu.

Članak 7.

Autorska prava na online dokumentima najčešće se definiraju s tzv. Creative Commons (CC) licencama. Creative Commons licence jesu skup autorsko-pravnih licenci pravovaljanih u čitavom svijetu. Svaka od licenci pomaže autorima da zadrže svoja autorska prava, a drugima dopuste da umnožavaju, distribuiraju i na neke druge načine koriste njihova djela, barem u nekomercijalne svrhe. Svaka Creative Commons licenca osigurava davateljima licence i da ih se prizna i označi kao autore djela.

Učitelji, učenici i ostali djelatnici se potiču da potpisuju materijale koji su sami izradili koristeći neku licencu te da poštuju tuđe radove. Nipošto ne smiju tuđe radove predstavljati kao svoje, preuzimati zasluge za tuđe radove, niti je dozvoljeno primati tuđe radove s interneta.

Korištenje tuđih radova s interneta mora biti citirano, obavezno navodeći autora korištenih materijala te izvor informacije (poveznica i nadnevak preuzimanja).

U školi se izričito zabranjuje nelegalno kopiranje ili preuzimanje autorski zaštićenog materijala.

Članak 8.

Internetsko nasilje se općenito može definirati kao namjerno i opetovano nanošenje štete korištenjem računala, mobitela i drugih elektroničkih uređaja.

Nasilje preko interneta, u svijetu poznato kao *cyberbullying*, opći je pojam za svaku komunikacijsku aktivnost *cyber* tehnologijom koja se može smatrati štetnom kako za pojedinca, tako i za opće dobro. Postoje različiti oblici internetskog zlostavljanja.

Iako se većina incidenata može riješiti neformalnim putem (zvanjem roditelja i sl.), postoje i situacije kad se zahtijeva službena reakcija Škole. To se događa u slučajevima koji uključuju ozbiljne prijetnje drugim učenicima, a rezultiraju time da žrtva više ne želi ići u školu ili pak, ako se nasilje nastavi, iako su već korištena druga neformalna sredstva. U takvim težim oblicima zlostavljanja potrebno je izreći neku od disciplinskih mjera Škole.

Svi oblici nasilničkog ponašanja u školi su nedopušteni i odgovarat će svi oni za koje se utvrdi da provode takve aktivnosti.

Edukacije o neprihvatljivom ponašanju provode se kroz predmete koji koriste tehnologiju ili Sat razrednika te su pravila o prihvatljivom ponašanju i korištenju tehnologije vidljiva i u prostorijama škole.

Stručna služba Škole provodi preventivne mjere u obliku radionica i predavanja za sve učenike te savjetodavni rad s učenicima koji prolaze ili uzrokuju male oblike uznemiravanja. U slučaju većeg nasilja Škola će obavijestiti PP Garešnica.

Škola se obvezuje da će:

- podučiti učenike i učitelje o mogućim oblicima internetskog nasilja
- jasno istaknuti prihvatljiva pravila ponašanja u virtualnom svijetu
- razviti nultu stopu tolerancije na internetsko nasilje
- obilježavati Dane sigurnog korištenja interneta i suzbijanja nasilja kroz projekt Sigurniji internet za djecu i mlade.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči Osnovne škole Slavka Kolara Hercegovac.

Predsjednica Školskog odbora:

Barbara Evaj

Ovaj Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi informacijsko-komunikacijske tehnologije objavljen je na oglasnoj ploči Osnovne škole Slavka Kolara Hercegovac 27. veljače 2023. godine.

Ravnateljica:

Vera Obrovac